

HÂKİMLİK & HMGS SORU BANKASI

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

Metin KAYA • Ali SAKİNCİ • Bahadır ERKOL • Erhan GÜNEŞ

Konularına Göre Tasnif Edilmiş
Tamamı Çözümlü Özgün Sorular

İMTİYAZ YAYINLARI

İmtiyaz Hâkimlik & HMGS Soru Bankası
CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

Metin KAYA

Alperen AKBAŞ

9. Baskı: Ocak 2026

1. - 8. Baskı: Temsil Kitap

ISBN: 978-625-93633-8-7

© Bu kitabın her türlü yayın hakkı "İMTİYAZ YAYINLARI'na" aittir. Yayınevinin yazılı izni olmadan, kitabın tümünün veya bir kısmının elektronik, mekanik ya da fotokopi yoluyla basımı, yayımı, çoğaltımı ve dağıtımı yapılamaz.

Yayın Yönetmeni: METİN KAYA

Sayfa Tasarımı:

Sanem Hande Bayramoğlu Genç

Kapak Tasarımı:

Can Turan

MATBAA İLETİŞİM: **ARCS Matbaacılık**

Zübeyde Hanım Mahallesi
Aslanbey Caddesi Tuna Han
No: 101/2D İskitler/Ankara
Matbaa Sertifika No: 49427

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU

- Metin KAYA - Alperen AKBAS-

İÇİNDEKİLER

CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU	5
GENEL İLKELER – MAKAMLAR – MUHAKEME ŞARTLARI.....	5
CEZA MUHAKEMESİNDE MAKAMLAR.....	23
GÖREV VE YETKİ	28
GÖREV VE YETKİ	44
DELİLLER.....	47
DELİLLER.....	58
KORUMA TEDBİRLERİ.....	62
KORUMA TEDBİRLERİ.....	91
CEZA MUHAKEMESİNDE EVRELER.....	107
SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA EVRESİ	125
KANUN YOLLARI.....	130
ÖZEL YARGILAMA USULÜ	143
ÖZEL YARGILAMA USULLERİ.....	151
KARMA TEST	155

CEZA MUHALEMESİ HUKUKU

GENEL İLKELER – MAKAMLAR – MUHAEME ŞARTLARI

TEST 1

1. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre müdafinin yasaklanmasına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Suç işlemek için örgüt kurma, silahlı örgüt, terör suçlarından şüpheli, sanık veya hükümlü olanların müdafiliğini üstlenen avukat hakkında bu suçlarla ilgili kovuşturma açılmışsa müdafilik görevini üstlenmekten yasaklanabilir.
- B) Bu karar Cumhuriyet Savcısı'nın talebiyle hâkim tarafından gecikmeksizin verilir.
- C) Bu kararlar hükümle birlikte temyiz olunur.
- D) Müdafilik görevinden yasaklama kararı, avukat hakkındaki kovuşturma konusu suçla sınırlı olmak üzere, bir yıl süre ile verilebilir.
- E) Müdafii görevden yasaklanmış bulunduğu sürece başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi ceza infaz kurumunda veya tutukevinde ziyaret edemez.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 151. maddesine göre, suç işlemek için örgüt kurma, silahlı örgüt, terör suçlarından şüpheli, sanık veya hükümlü olanların müdafilik veya vekillik görevini üstlenen avukat, hakkında bu suçlar nedeniyle kovuşturma bulunması halinde müdafilik veya vekillik görevini üstlenmekten yasaklanabilir. Şu hususa dikkat edilmesi gerekir avukat hakkında kovuşturma açılmadığı sürece yasaklama kararı verilemez. Cumhuriyet Savcısı'nın yasaklamaya ilişkin talebi hakkında, hâkim veya mahkeme tarafından gecikmeksizin karar verilir. **Bu kararlara karşı itiraz edilebilir.** C önermesi bu nedenle yanlıştır. İtiraz sonucunda yasaklama kararının kaldırılması halinde avukat görevini devam ettirir. Müdafilik görevinden yasaklama kararı, avukat hakkındaki kovuşturma konusu suçla sınırlı olmak üzere, bir yıl süre ile verilebilir. Ancak, soruşturma veya kovuşturmanın niteliği itibarıyla bu süreler altı ay dan fazla olmamak üzere en fazla iki defa uzatılabilir. Soruşturma sonunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi veya kovuşturma sonunda mahkûmiyet dışındadır karar verilmesi halinde, kesinleşmesi beklenmeksizin yasaklama kararı kendiliğinden kalkar. Müdafii veya vekil görevden yasaklanmış bulunduğu sürece başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi ceza infaz kurumunda veya tutukevinde ziyaret edemez. Yanıt, C seçeneği

2. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre müdafiiye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir.
- B) Şüpheli veya sanığın müdafii ile görüşmeleri denetime tâbi tutulamaz.
- C) Bazı suçlarda gözaltındaki şüpheli ile görüşme hakkı Cumhuriyet Savcısı kararıyla yirmi dört saat süreyle kısıtlanabilir.
- D) Müdafii kovuşturma evresinde mahkemenin istemi üzerine baro tarafından görevlendirilir.
- E) Müdafii, iddianamenin mahkeme tarafından kabul edildiği tarihten itibaren dosya içeriğini ve muhafaza altına alınmış delilleri inceleyebilir; bütün tutanak ve belgelerin örneklerini harçsız olarak alabilir.

Çözüm: Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duyamayacağı bir ortamda görüşebilir. Bu kişilerin müdafii ile ya zısmaları denetime tâbi tutulamaz. Anayasal düzene, devletin güvenliğine, milli savunmaya karşı suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imâl ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki şüphelinin müdafii ile görüşme hakkı **Cumhuriyet Savcısı'nın istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmi dört saat süreyle kısıtlanabilir**; bu zaman zarfında ifade alınamaz. müdafii; soruşturma evresinde, ifadeyi alan merciin veya sorguyu yapan hâkimin istemi üzerine, kovuşturma evresinde, mahkemenin istemi üzerine, baro tarafından görevlendirilir. Yanıt, C seçeneği

3. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre, vali ve kaymakamların kişisel suçları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi aşağıdakilerden hangisine aittir?

- A) Yargıtay ilgili ceza dairesine
- B) Görev yaptıkları ilin bağlı bulunduğu Bölge Adliye Mahkemesi
- C) Görev yaptığı yer ağır ceza mahkemesi
- D) Görev yaptıkların ilin bağlı bulunduğu Bölge Adliye Mahkemesi'nin bulunduğu yerdeki il ağır ceza mahkemesi
- E) Görev yaptıkları ilin bağlı bulunduğu Bölge İdare Mahkemesi

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 161. maddesine göre, vali ve kaymakamların kişisel suçları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi, ilgilinin görev yaptığı yerin bağlı olduğu bölge adliye mahkemesinin bulunduğu yerdeki il Cumhuriyet başsavcılığı ve aynı yer ağır ceza mahkemesine aittir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâllerinde soruşturma genel hükümlere göre yapılır. Yanıt, D seçeneği

4. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı yürüttüğü soruşturmada yetkisizlik kararı vererek dosyayı yetkili gördüğü Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı'na göndermiştir. Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı yaptığı inceleme sonucunda dosya hakkında yetkisizlik kararı vermiştir. Bu durumda yetkili Cumhuriyet Başsavcılığını aşağıdakilerden hangisi belirler?

- A) Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığına en yakın yer Cumhuriyet Başsavcılığı
- B) Yargıtay
- C) Bölge Adliye Mahkemesi
- D) Uyuşmazlık Mahkemesi
- E) Diyarbakır Cumhuriyet başsavcılığının görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesi

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 161. maddesine göre yetkisizlik kararı ile gelen bir soruşturma da Cumhuriyet Savcısı, kendisinin de yetkisiz olduğu kanaatine varırsa yetkisizlik kararı verir ve yetkili savcılığın belirlenmesi için soruşturma dosyasını, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın Ağır Ceza Mahkemesi'ne gönderir. somut olayda da yetkisi savcılığı belirleme yetkisi Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığının yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesindedir. Bu nedenle E şıkkı doğrudur. Mahkemece bu konuda verilen karar kesindir. Yanıt, E seçeneği

5. I. Suçüstü hallerde Cumhuriyet Savcısına erişilemiyorsa sulh ceza hâkimi de bütün soruşturma işlemlerini yapabilir.
- II. Olay genişliği itibarıyla Cumhuriyet Savcısının iş gücünü aşıyorsa, sulh ceza hâkimi de bütün soruşturma işlemlerini yapabilir.
- III. Cumhuriyet Savcısı, ancak hâkim tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek görürse, istemlerini bu işlemin yapılacağı yerin sulh ceza hâkimine bildirir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre sulh ceza hâkimine ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) I, II, III
- C) I ve III
- D) Yalnız II
- E) I ve II

Çözüm: Cumhuriyet Savcısı, ancak hâkim tarafından yapılabilecek olan bir soruşturma işlemine gerek görürse, istemlerini bu işlemin yapılacağı yerin sulh ceza hâkimine bildirir. Sulh ceza hâkimi istenilen işlem hakkında, kanuna uygun olup olmadığını inceleyerek karar verir ve gereğini yerine getirir. Suçüstü hâli ile gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Cumhuriyet Savcısı'na erişilemiyorsa veya olay genişliği itibarıyla Cumhuriyet Savcısının iş gücünü aşıyorsa, sulh ceza hâkimi de bütün soruşturma işlemlerini yapabilir. Kolluk âmir ve memurları, sulh ceza hâkimi tarafından emredilen tedbirleri alır ve araştırmaları yerine getirirler. Bu açıklamalar ışığında öncülleri incelediğimizde hepsinin doğru olduğunu görmekteyiz. Yanıt, B seçeneği

6. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi hâkimin reddi isteminin geri çevrilme nedenlerinden biri değildir?

- A) Ret istemine ilişkin yeterli delil gösterilmemesi
- B) Ret için gerekli teminatın yatırılmamış olması
- C) Ret sebebinin gösterilmemiş olması
- D) Ret isteminin süresi içinde yapılmamış olması
- E) Ret isteminin duruşmayı uzatmak amacıyla yapılmış olduğunun anlaşılması

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 31. maddesine göre, mahkeme, kovuşturma evresinde ileri sürülen hâkimin reddi istemini ret istemi süresinde yapılmamışsa, Ret sebebi ve delili gösterilmemişse ret isteminin duruşmayı uzatmak amacı ile yapıldığı açıkça anlaşılıyorsa bu hâllerde ret istemi, toplu mahkemelerde reddedilen hâkimin müzakereye katılmasıyla, tek hâkimli mahkemelerde de reddedilen hâkimin kendisi tarafından geri çevrilir. Bu konudaki kararlara karşı itiraz yoluna başvurulabilir Ret talebinde bulunma teminat şartına bağlı olmadığı için B şıkkı yanlıştır. Yanıt, B seçeneği

7. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na sanığın duruşmadan bağışık tutulmasına ilişkin aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Sanık savunur veya ara vermeyi izleyen oturuma gelmezse, önceden sorguya çekilmemiş olsa bile dava yokluğunda bitirilebilir.
- B) Mahkemece sorgusu yapılmış olan sanık isterse, mahkeme sanığı duruşmada hazır bulunmaktan bağışık tutabilir.
- C) Yurt dışında bulunan sanığın, belirlenen duruşma tarihinde hazır bulunmasının zorluğu halinde, bu tarihten önce duruşma açılarak veya istinabe suretiyle sorgusu yapılabilir.
- D) Suç, yalnız veya birlikte adli para cezasını veya müsadereyi gerektirmekte ise; sanık gelmese bile duruşma yapılabilir.
- E) Hâkim veya mahkemenin zorunlu gördüğü durumlarda, aynı anda görüntülü ve sesli iletişim tekniğinin kullanılması suretiyle yurt içinde bulunan sanığın sorgusu yapılabilir.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 194. maddesine göre sanık savunur veya ara vermeyi izleyen oturuma gelmezse, önceden sorguya çekilmiş ve artık hazır bulunmasına mahkemece gerek görülmezse, dava yokluğunda bitirilebilir. Sanığın sorgusu yapılmasa bile yokluğunda karar verilebilecek haller; mahkûmiyet, ceza verilmesine yer olmadığı ve güvenlik tedbiri dışında bir karar verilmesidir. Bu nedenle A şıkkı yanlıştır. Yanıt, A seçeneği

8. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre müdafiiye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Şüpheli veya sanık, soruşturma ve kovuşturmanın her aşamasında bir veya birden fazla müdafii yardımından yararlanabilir.
- B) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından yürütülen kovuşturmalarda, duruşmada en çok üç avukat hazır bulunabilir.
- C) Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir.
- D) Soruşturma evresinde müdafiiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet Savcısının kararıyla kısıtlanabilir.
- E) Şüpheli veya sanık, vekâletname aranmaksızın müdafii ile her zaman ve konuşulanları başkalarının duymayacağı bir ortamda görüşebilir.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesine göre müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak alabilir. Müdafiiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Cumhuriyet savcısının dosya inceleme yetkisinin kısıtlanmasına ilişkin tek yetkisinin talepte bulunma yetkisi olduğuna hakim ise ancak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine kısıtlama kararı verebileceğine özellikle dikkat edilmelidir. Bu nedenle D şıkkındaki önerme yanlıştır. Yanıt, D seçeneği

- 9.** I. Cinsel saldırı suçlarında
II. Alt sınırı beş yılı aşan suçlarda
III. On sekiz yaşın altında ise

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre yukarıdaki durumlardan hangisinde istemi halinde mağdura vekil görevlendirilir?

- A) II ve III B) I ve III C)Yalnız I D) I ve II E) Yalnız III

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 234. maddesine göre, **cinsel saldırı suçu**, cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı veya ısrarlı takip suçları ile kadına karşı işlenen kasten yaralama, işkence veya eziyet suçlarında ve alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda, istemi halinde kendisine baro tarafından avukat görevlendirilir. Mağdur, on sekiz yaşını doldurmamış, sağır veya dilsiz ya da meramını ifade edemeyecek derecede malûl olur ve bir vekili de bulunmazsa, istemi aranmaksızın bir vekil görevlendirilir. Bu nedenle bir ve ikinci öncülde istem halinde üçüncü öncülde ise istem aranmaksızın vekil görevlendirilir. Yanıt, D seçeneği

10. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre mağdur veya şikâyetçiye ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mağdur tanık olarak dinlenmesi halinde yeminsiz dinlenir.
- B) İşlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş çocuk veya mağdur, bu suça ilişkin soruşturma veya kovuşturmada tanık olarak bir defa dinlenebilir.
- C) Mağdur çocukların veya işlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş olan diğer mağdurun tanık olarak dinlenmesi sırasında psikoloji, psikiyatri, tıp veya eğitim alanında uzman bir kişi bulundurulur.
- D) Mağdur veya şikâyetçi Cumhuriyet Savcısının kovuşturmaya yer olmadığı kararına itiraz edebilir.
- E) Çağrı kâğıdıyla çağrılan mağdur duruşmaya gelmezse hakkında disiplin hapsi uygulanabilir.

Çözüm: Mağdurun tanık olarak dinlenmesi halinde, yemin hariç, tanıklığa ilişkin hükümler uygulanır. İşlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş çocuk veya mağdur, bu suça ilişkin soruşturma veya kovuşturmada tanık olarak bir defa dinlenebilir. Maddî gerçeğin ortaya çıkarılması açısından zorunluluk arz eden haller saklıdır. Mağdur çocukların veya işlenen suçun etkisiyle psikolojisi bozulmuş olan diğer mağdurun tanık olarak dinlenmesi sırasında psikoloji, psikiyatri, tıp veya eğitim alanında uzman bir kişi bulundurulur. Çağrıya gelmeyen mağdur hakkında zorla getirme kararı verilebilir. Disiplin hapsi uygulanmaz bu nedenle E şıkkında yer alan önerme yanlıştır. Yanıt, E seçeneği

11. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre kamu davasına katılmaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mağdur, suçtan zarar gören, malen sorumlu kamu davasına katılabilir.
- B) Hüküm kesinleşinceye kadar her aşamada katılma talebinde bulunulabilir.
- C) Katılma davayı durdurmaz.
- D) Katılan Cumhuriyet Savcısına bağlı olmaksızın kanun yollarına başvurabilir.
- E) Katılmadan önce verilmiş kararlar katılana tebliğ edilmez.

Çözüm: Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki **kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilinceye kadar şikâyetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler**. Kanun yolu muhakemesinde davaya katılma isteğinde bulunulamaz. Ancak, ilk derece mahkemesinde ileri sürülüp reddedilen veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır. Hüküm verilinceye kadar kamu davasına katılma talebinde bulunulabileceği için B şıkkında yer alan önerme yanlıştır. Yanıt, B seçeneği

12. Savcılık makamına ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Cumhuriyet Savcısı ancak suçtan zarar görenin şikâyeti üzerine soruşturmaya başlayabilir.
- B) Savcının tarafsızlığından şüpheye düşülmesi halinde sanığın sorgusu başlayınca kadar savcının reddi istenebilir.
- C) Cumhuriyet Savcısı iddia makamı olarak sanığın lehine ve aleyhine olan tüm delilleri toplamakla yükümlüdür.
- D) Cumhuriyet Savcısı suç haberini öğrenir öğrenmez şüpheli hakkında yakalama emri düzenlemekle yükümlüdür.
- E) Cumhuriyet Başsavcılıkları arasında çıkan olumsuz yetki uyuşmazlıklarını Bölge Adliye Mahkemeleri çözümler.

Çözüm: Cumhuriyet Savcılığı'nın örgütlenme şekli 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun'da düzenlenmiştir. Savcılar kendi aralarında iş bölümü esasına göre görev yaparlar. Cumhuriyet Savcılığı'nın görev yapacağı mahkemelere, Cumhuriyet Başsavcısı'nın görevlendireceği, Cumhuriyet Başsavcı vekili veya Cumhuriyet Savcısı katılır. Gerekliğinde duruşmalara birden fazla savcı katılabilir. Cumhuriyet Savcıları arasında istinabe öngörülmemiştir. Başsavcılıklar bir mahkeme nezdinde görev yaparlar ve nezdinde görev yaptıkları mahkemelerin yargı çevresinde yetkilidirler. Savcılarda bir suçun soruşturulması evresinde yetkisizlik kararı verip dosyayı yetkili gördükleri başsavcılıklara gönderirler. Yetkisizlik kararı ile gelen bir soruşturmada Cumhuriyet Savcısı, kendisinin de yetkisiz olduğu kanaatine varırsa yetkisizlik kararı verir ve yetkili savcılığın belirlenmesi için soruşturma dosyasını, yargı çevresinde görev yaptığı ağır ceza mahkemesine en yakın ağır ceza mahkemesine gönderir. Başsavcılıklar arasında ki yetki uyuşmazlığını Bölge Adliye Mahkemesi değil ağır ceza mahkemeleri çözer. E şıkkı bu nedenle yanlıştır. Mahkemece bu konuda verilen karar kesindir. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun da hâkimin reddi ve yasaklanması düzenlenmişken, savcılarının tarafsızlıklarını güvence altına almaya yönelik herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu nedenle savcının reddi ceza muhakemesi kanununda düzenlenmemiştir. B şıkkı bu nedenle yanlıştır. **Cumhuriyet Savcısı suç haberini ihbar veya başka bir suretle öğrenir öğrenmez, kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere soruşturma işlemlerini başlatmak zorundadır. A şıkkı bu nedenle yanlıştır.** Savcılık suç haberini öğrenir öğrenmez hemen yakalam emri düzenlemekle yükümlü değildir. Soruşturma işlemlerini başlatır. D şıkkı bu nedenle yanlıştır. Cumhuriyet Savcıları sanık lehine ve aleyhine delil toplama ve kanun yoluna başvurma yetkileri bulunmaktadır. C şıkkı bu nedenle doğrudur. Yanıt, C seçeneği

13. Ceza Muhakemesi Kanununa göre aşağıdakilerden hangisinde müdafii bulundurma zorunluluğu yoktur?

- A) Sanık şuurunun incelenmesi için gözlem altına alınmışsa
- B) Sanık kendisini savunamayacak derecede malulse
- C) Kaçak ve gaip sanık hakkında duruşma yapılacaksa
- D) Duruşmanın düzenini bozan sanığın salondan çıkarılmasından sonra oturuma devam edilecekse
- E) Alt sınırı beş yılın üstünde hapis cezasını gerektiren bir suçla yargılanıyorsa

Çözüm: Müdafii bulunmayan şüpheli veya sanık; çocuk, kendisini savunamayacak derecede malul veya sağır ve dilsiz ise, alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektiren suçlarda istemi aranmaksızın bir müdafii görevlendirilir. Ayrıca şüpheli veya sanık hakkında tutuklama talep edilmesi halinde, kaçak sanık

hakkında duruşma yapılacaksa, şüpheli veya sanık hakkında gözlem altına alınması, duruşmanın düzeninin bozan sanık hakkında duruşmaya devam edilmesi halinde istemi aranmaksızın müdafii görevlendirilir. Gaip hakkında duruşma açılmaz yalnızca kaçaklar hakkında duruşma açılır ve müdafii yoksa görevlendirilir. Ayrıca seri muhakeme usulü şüphelinin müdafii huzurunda teklifi kabul etmesi hâlinde uygulanır. Yanıt, C seçeneği

14. Soruşturma evresinde müdafinin dosyayı inceleme yetkisinin kısıtlanmasına aşağıdakilerden hangisi karar verebilir?

- A) Cumhuriyet Savcısı,
- B) Hâkimin re'sen kararıyla
- C) Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla
- D) Cumhuriyet Başsavcılığı
- E) Yargı çevresindeki Ağır Ceza Mahkemesi

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 153. maddesine göre, müdafii, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini harçsız olarak ala bilir. Müdafinin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet Savcısının istemi üzerine hâkim kararıyla kısıtlanabilir. Yanıt, C seçeneği

15. İfade ve sorgu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Soruşturma konusu ile ilgili olarak şüphelinin Cumhuriyet Savcısı tarafından dinlenmesine ifade alma denir.
- B) Müdafii hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.
- C) Müdafii hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hiçbir şekilde hükme esas alınamaz.
- D) Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı orta ya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılabilir.
- E) Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 148. maddesine göre, şüphelinin ve sanığın beyanı özgür iradesine dayanmalıdır. Bunu engelleyici nitelikte kötü davranma, işkence, ilâç verme, yorma, aldatma, cebir veya tehditte bulunma, bazı araçları kullanma gibi be dinsel veya ruhsal müdahaleler yapılamaz. Kanuna aykırı bir yarar vaat edilemez. Yasak usullerle elde edilen ifadeler rıza ile verilmiş olsa da delil olarak değerlendirilemez. **Müdafii hazır bulunmaksızın kollukça alınan ifade, hâkim veya mahkeme huzurunda şüpheli veya sanık tarafından doğrulanmadıkça hükme esas alınamaz.** Yani şüpheli yargılama aşamasında kollukta verdiği ifadeyi kabul ederse hükme esas alınabilir. Bu nedenle C şıkkı yanlıştır. Şüphelinin aynı olayla ilgili olarak yeniden ifadesinin alınması ihtiyacı ortaya çıktığında, bu işlem ancak Cumhuriyet Savcısı tarafından yapılabilir. Yanıt, C seçeneği

16. 5271 Sayılı Kanun'a göre katılana ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilinceye kadar şikâyetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler.
- B) İlk derece mahkemesinde ileri sürülüp reddolunan veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır.
- C) Cumhuriyet Savcısının, sanık ve varsa müdafinin dinlenmesinden sonra davaya katılma isteminin uygun olup olmadığına karar verilir.
- D) Katılma davayı durdurmaz.
- E) Katılan, vazgeçerse veya ölürse katılma hükümsüz kalır. Katılanın haklarını takip hakkı mirasçılara geçmez.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 237. maddesine göre, mağdur, suçtan zarar gören gerçek ve tüzel kişiler ile malen sorumlu olanlar, ilk derece mahkemesindeki kovuşturma evresinin her aşamasında hüküm verilinceye kadar şikâyetçi olduklarını bildirerek kamu davasına katılabilirler. Kanun yolu mahkemesinde davaya katılma isteğinde bulunulamaz. Ancak, ilk derece mahkemesinde ileri sürülüp reddolunan veya karara bağlanmayan katılma istekleri, kanun yolu başvurusunda açıkça belirtilmişse incelenip karara bağlanır. Katılma, kamu davasının açılmasından sonra mahkemeye dilekçe verilmesi veya katılma istemini içeren sözlü başvurunun duruşma tutanağına geçirilmesi suretiyle olur. Duruşma sırasında şikâyeti belirten ifade üzerine, suçtan zarar görenden davaya katılmak isteyip istemediği sorulur. Cumhuriyet Savcısının, sanık ve varsa müdafinin dinlenmesinden sonra davaya katılma isteminin uygun olup olmadığına karar verilir. Katılma davayı durdurmaz Katılan, vazgeçerse veya ölürse katılma hükümsüz kalır. Mirasçılar, katılanın haklarını takip etmek üzere davaya katılabilirler. Yanıt, E seçeneği

17. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi hâkimin reddi talebinde bulunamaz?

- A) Cumhuriyet Savcısı
- B) Katılan
- C) Müdafii
- D) Vekil
- E) Eş

Çözüm: CMK'nın 24. maddesine göre, Cumhuriyet savcısı; şüpheli, sanık veya bunların müdafii; katılan veya vekili, hâkimin reddi isteminde bulunabilirler. Eş reddi hakim talebinde bulunamaz. Yanıt, E seçeneği

18. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hâkimin reddine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Red isteminin kabulüne karar verildiğinde yeni bir durum ortaya çıkmadıkça duruşmalar tekrarlanmaz.
- B) Hâkimin reddi, mensup olduğu mahkemeye verilecek dilekçeyle veya bu hususta zabıt kâtibine bir tutanak düzenlenmesi için başvurulması suretiyle yapılır.
- C) Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hâkimin reddi, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayıncaya kadar istenebilir.
- D) Ret isteminin kabulüne ilişkin kararlar kesindir.
- E) Reddi istenen hâkim, ret hakkında bir karar verinceye kadar yalnız gecikmesinde sakınca olan işlemleri yapar.

Çözüm: Hâkimin reddi, mensup olduğu mahkemeye verilecek dilekçeyle veya bu hususta zabıt kâtibine bir tutanak düzenlenmesi için başvurulması suretiyle yapılır. Ret isteminde bulunan, öğrendiği ret sebeplerinin tümünü bir defada açıklamak ve süresi içinde olguları ile birlikte ortaya koymakla yükümlüdür. Reddi istenen hâkim, ret sebepleri hakkındaki görüşlerini yazılı olarak bildirir. Tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebeplerden dolayı bir hâkimin reddi, ilk derece mahkemelerinde sanığın sorgusu başlayıncaya; duruşmalı işlerde bölge adliye mahkemelerinde inceleme raporu ve Yargıtay'da görevlendirilen üye veya tetkik hâkimi tarafından yazılmış olan rapor üyelere açıklanıncaya kadar istenebilir. Diğer hâllerde, inceleme başlayıncaya kadar hâkimin reddi istenebilir. Sonradan ortaya çıkan veya öğrenilen sebeplerle duruşma veya inceleme bitinceye kadar da hâkimin reddi istenebilir. Ancak bu istemin, ret sebebinin öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılması şarttır. Ret isteminin kabulüne ilişkin kararlar kesindir; kabul edilmemesine ilişkin kararlara karşı itiraz yoluna gidilebilir. İtiraz üzerine verilen ret kararı hükümle birlikte incelenir. Reddi istenen hâkim, ret hakkında bir karar verinceye kadar yalnız gecikmesinde sakınca olan işlemleri yapar. Ret isteminin kabulüne karar verildiğinde, gecikmesinde sakınca bulunan hâl nedeniyle yapılmış işlemler dışında, duruşma tekrarlanır. Yanıt, A seçeneği

19. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre ifade alma işlemini aşağıdakilerden hangisi yapar?

- A) Mahkeme
- B) Hâkim ve Cumhuriyet Savcısı
- C) Yalnızca Kolluk
- D) Kolluk görevlileri veya Cumhuriyet Savcısı
- E) Yalnızca Cumhuriyet Savcısı

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 2. maddesine göre, şüphelinin ifadesi kolluk görevlileri veya Cumhuriyet Savcısı tarafından soruşturma konusu suçla ilgili olarak alına bilir. Yanıt, D seçeneği

20. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre sorgu işlemini aşağıdakilerden hangisi yapar?

- A) Yalnızca hâkim
- B) Cumhuriyet Savcısı veya mahkeme
- C) Mahkeme veya hâkim
- D) Cumhuriyet Savcısı veya kolluk görevlileri
- E) Yalnızca mahkeme

Çözüm: Ceza Muhakemesinin 2. maddesine göre, şüpheli veya sanığın sorgusu hâkim veya mahkeme tarafından yapılır. Yanıt, C seçeneği

TEST 2

1. 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre disiplin hapsine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Kısmi bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış fiil dolayısıyla verilen haptir.
- B) Disiplin hapsi seçenek yaptırımlara çevrilemez.
- C) Disiplin hapislerinde ön ödeme hükümleri uygulanmaz.
- D) Disiplin hapisleri tekerrüre esas oluşturmaz.
- E) Disiplin hapsi alan bir kişi şartla salıverme hükümlerinden yararlanabilir.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 2. maddesine göre, kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrile meyen, ön ödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adlî sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder. Disiplin hapsi şartla salıverilme hükümleri uygulanmayan yaptırım türü olduğu için E şıkkı yanlıştır. Ayrıca ceza muhakemesinde disiplin hapsi uygulanan haller şunlardır: Sebepsiz yere tanıklıktan veya yeminden çekinen kişi hakkında üç aya kadar Bilirkişinin sebepsiz yere oy ve düşünce açıklamasından çekinmesi halinde üç aya kadar El koyma yükümlülüğüne uyulmaması halinde üç aya kadar Duruşmanın düzenini bozan kişi hakkında (avukat ve çocuk hariç) dört güne kadar disiplin hapsi uygulanır. Yanıt, E seçeneği

2. Disiplin hapsi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Disiplin hapsi hakkında şartla salıverilme hükümleri uygulanamaz.
- B) Disiplin hapsi hakkında ön ödeme uygulanamaz.
- C) Disiplin hapsi tekerrüre esas olmaz.
- D) Disiplin hapsi adli sicil kayıtlarına geçirilir.
- E) Disiplin hapsi ertelenemez.

Çözüm: Kısmî bir düzeni korumak amacıyla yaptırım altına alınmış olan fiil dolayısıyla verilen, seçenek yaptırımlara çevrilemeyen, ön ödeme uygulanamayan, tekerrüre esas olmayan, şartla salıverilme hükümleri uygulanamayan, ertelenemeyen ve adlî sicil kayıtlarına geçirilmeyen hapsi ifade eder. Yanıt, D seçeneği

3. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre eski hale getirme dilekçesi engelin kalkmasından itibaren kaç gün içinde nereye verilir?

- A) 2 hafta içinde – yüksek mahkemeye
- B) 7 gün içinde ortak yüksek mahkemeye
- C) 2 hafta içinde usule uygun işlemleri yapacak mahkemeye
- D) 15 gün içinde davaya bakan mahkemeye
- E) 3 gün içinde yüksek mahkemeye

Çözüm: 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 41. maddesine göre, eski hâle getirme dilekçesi, engelin kalkmasından itibaren 2 hafta içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir. Yanıt C seçeneği

4. I. Kusuru olmaksızın bir süreyi geçirmiş olan kişi, eski hale getirme isteminde bulunabilir.
 II. Eski hâle getirme dilekçesi, engelin kalkmasından itibaren iki hafta içinde, süreye uyulduğunda usule ilişkin işlemleri yapacak olan mahkemeye verilir.
 III. Eski hâle getirme isteminin reddine ilişkin karar kesindir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre eski hale getirmeye ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) I ve III B) I ve II C) II ve III D)Yalnız III E) Yalnız II

Çözüm: Ceza Muhakemesinin 40 ile 42. madde aralığında eski hale getirme düzenlenmiştir. Bu maddelere göre, kusuru olmaksızın bir süreyi geçirmiş olan kişi, eski hale getirme isteminde bulunabilir. Süresi içinde usul işlemi yapılsaydı, esasa hangi mahkeme hükmedecek idiyse, eski hâle getirme dilekçesi hakkında da o mahkeme karar verir. **Eski hâle getirme isteminin kabulüne ilişkin karar kesindir;** reddine ilişkin karara karşı itiraz yoluna gidilebilir. Üçüncü öncül bu nedenle yanlıştır. Eski hâle getirme dilekçesi, kararın yerine getirilmesini durdurmaz; ancak, mahkeme yerine getirmeyi erteleyebilir. Yanıt, D seçeneği

5. **Van Ağır Ceza Mahkemesi'nde hakkında açılan yağma suçundan dolayı sanık A'ya on yıl hapis cezası verilmiş ve karar kendisine tebliğ edilmiştir. Mahkeme kararında sanığın hangi kanun yoluna başvuracağına ilişkin herhangi bir bildirimde bulunmamıştır. Sanık bu nedenle istinaf süresini kaçırmış ve cezası kesinleşmiştir. Sanık aşağıdaki yollardan hangisine başvurabilir?**

- A) Temyize başvurabilir.
 B) Yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunabilir.
 C) Kanun yararına temyiz başvurusunda bulunabilir.
 D) Bölge Adli Mahkemesi Başsavcılığı'ndan itiraz talebinde bulunabilir.
 E) Eski hale getirme talebinde bulunabilir.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 40. maddesine göre, kusuru olmaksızın bir süreyi geçirmiş olan kişi, eski hale getirme isteminde bulunabilir. Kanun yoluna başvuru hakkı kendisine bildirilmemesi halinde de, kişi kusursuz sayılır. Bu durumda sanık eski hale getirme isteminde bulunabilir. Yanıt, E seçeneği

6. Kasten yaralama suçundan Ankara Asliye Ceza Mahkemesi'nde yargılanan sanık A, üçüncü duruşmada mağdurun hâkim ile aynı apartmanda oturduğunu öğrenmiştir.

Söz konusu olaya ilişkin;

- I. Sanık her zaman hâkimin reddi talebinde bulunabilir.
 II. Sanık hâkimin reddi talebinde bulunabilir.
 III. Sanık hâkimin reddi talebini ağır ceza mahkemesine verilecek dilekçeyle yapılır.

Yukarıdaki ifadelerden hangisine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I,II,III C) II ve III D) Yalnız II E) Yalnız I

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hâkimin reddi talebi iki durumda yapılabilir. Bunlar hâkimin davaya bakamayacağı haller ve tarafsızlığın şüpheye düştüğü hallerdir. Hâkimin davaya bakamayacağı hallerde her zaman reddi hâkim talebinde bulunulabilirken, tarafsızlığın şüpheye düştüğü hallerde iki durum söz konusudur. Eğer tarafsızlığın şüpheye düştüğü başta ortaya çıkmışsa sanığın sorgusundan önce sonradan ortaya çıkmışsa öğrenildiği tarihten itibaren yedi gün içinde talepte bulunulmalıdır. Hâkimin reddi, mensup olduğu mahkemeye verilecek dilekçeyle veya bu hususta zabıt kâtibine bir tutanak düzenlenmesi için başvurulması suretiyle yapılır. Hâkimin davaya bakamayacağı hallerin neler olduğu kanunda tahdidi olarak sayılmışken hangi durumların tarafsızlığı şüpheye düşüreceğine yönelik somut bir düzenleme bulunmamaktadır. Her davanın özgün koşullarına göre nelerin tarafsızlığı şüpheye düşüreceği belirlenir. Somut olayda mağdurun hâkimle kapı komşusu olması onun tarafsızlığını şüpheye düşürmektedir. Bu durumu üçüncü duruşmada öğrendiği için yedi gün içinde asliye ceza mahkemesine dilekçeli başvuruya veya zabıt katibine tutanak düzenlemesi ile reddi hâkim talebinde bulunabilir. Bu konuda ayrıca şu hususa dikkat edilmelidir. Kural olarak reddi hakim taleplerini davaya bakan mahkeme incelemektedir. Bu nedenle de dilekçe davaya bakan mahkemeye sunulur. Ancak reddi istenen hakim esas hakkında karar aşamasına katılmaz. Bu durumda mahkeme teşekkül etmiyorsa bir üst mahkeme inceler. Somut olayda da dilekçe asliye ceza mahkemesine verilir. Bu nedenle üçüncü öncül yanlıştır. Asliye ceza mahkemesi tek hakimli olduğu için istemi geri çevirmemişse hakim katılmadığı durumda mahkeme teşekkül etmeyeceği için ağır ceza ret talebini karara bağlar. Yanıt, D seçeneği

7. Şantaj suçundan Bakırköy 3. Asliye Ceza Mahkemesinde yargılanan A, davaya bakan hâkimin aynı davada daha önce Cumhuriyet Savcılığı yaptığı gerekçesiyle reddi hâkim talebinde bulunmuş ve talebi kabul edilmiştir.

Yukarıdaki olaya ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Mahkeme tarafından verilen kabul kararı kesindir.
 B) Hâkim hakkında ret kararı ağır ceza mahkemesi tarafından verilmiştir.
 C) Yapılan duruşmalar gecikmesinde sakınca bulunan haller dışında tekrarlanır.
 D) Davaya bakmakla başka bir hâkim veya mahkeme görevlendirilir.
 E) Reddedilen hâkimin yaptığı bu işlemler sırf bu gerekçeyle hükümsüz sayılmaz.

Çözüm: Hâkimin aynı davada daha önce Cumhuriyet Savcılığı, vekillik, müdafilik veya bilirkişilik yapması Ceza Muhakemesi Kanunu'nda hâkimin davaya bakamayacağı haller arasında sayılmıştır. Bu ned-

enle sanık her zaman reddi hâkim talebinde bulunabilir. Hâkimin reddi talebi mensup olduğu 3. Asliye hâkimliğinden istenebilir. Ancak reddi istenen hâkim görüşmeye katılmaz. Asliye ceza mahkemeleri tek hâkimli olduğu için bu durumda mahkeme teşekkül etmemiş olacaktır. Bu durumda karar ağır ceza mahkemesi tarafından verilecektir. Hâkimin reddi taleplerinin kabulü kararları kesindir; ancak kabul edilmeme kararlarına itiraz edilebilir. Ret talebinin kabulü halinde davaya bakmakla başka bir hâkim veya mahkeme görevlendirilir. Gecikmesinde sakınca bulunan haller dışında yapılan duruşmalar tekrarlanır. E şıkkı bu nedenle yanlıştır. Yanıt, E seçeneği

8. I. Hâkim, tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebepler ileri sürerek çekindiğinde, merci çekinmenin uygun olup olmadığına karar verir.
- II. Tarafsızlığın şüpheye düşürecek sebepler ileri sürerek çekindiğinde çekinmenin uygun bulunması halinde, davaya bakmakla bir başka hâkim veya mahkeme görevlendirilir.
- III. Hâkim, yasaklılığını gerektiren sebeplere dayanarak çekindiğinde; merci, bir başka hâkimi veya mahkemeyi davaya bakmakla görevlendirir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre hâkimin çekinmesine ilişkin yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) I,II,III B) I ve III C) I ve II D) Yalnız III E) II ve III

Çözüm: Hâkim, yasaklılığını gerektiren sebeplere dayanarak çekindiğinde; merci, bir başka hâkimi veya mahkemeyi davaya bakmakla görevlendirir. Hâkim, tarafsızlığını şüpheye düşürecek sebepler ileri sürerek çekindiğinde, merci çekinmenin uygun olup olmadığına karar verir. Çekinmenin uygun bulunması halinde, davaya bakmakla bir başka hâkim veya mahkeme görevlendirilir. Çekinme talebinde bulunan hâkim, ret hakkında bir karar verilinceye kadar yalnız gecikmesinde sakınca olan işlemleri yapar. Açıklamalar sonucunda tüm şıkların doğru olduğunu görmekteyiz. Yanıt, A seçeneği

9. I. Hâkim
II. Cumhuriyet Savcısı
III. Uzlaştırmacı
IV. Zabıt Kâtibi

Ceza Muhakemesi Kanunu'nun da yukarıdakilerden hangisinin reddi düzenlenmiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV D) I,III,IV E) I ve IV

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nda hâkim, zabıt kâtibi, bilirkişi ve uzlaştırmacının reddi düzenlenmiştir. Yanıt, D seçeneği

10. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre sürelerle ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Elektronik ortamda yapılan işlemlerde süre gün sonunda biter.
- B) Gün ile belirlenen süreler, tebligatın yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar.
- C) Süre, ay olarak belirlenmiş ise tebligatın yapıldığı günün, son ayda sayı itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer.
- D) Son gün bir tatile rastlarsa süre, tatilin ertesi günü biter.
- E) Son gün adli tatile rastlarsa yedi gün uzamış sayılır.

Çözüm: Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 39. Maddesine göre, gün ile belirlenen süreler, tebligatın yapıldığının ertesi günü işlemeye başlar. Süre, hafta olarak belirlenmiş ise, tebligatın yapıldığı günün, son haftada isim itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer. Süre, ay olarak belirlenmiş ise tebligatın yapıldığı günün, son ayda sayı itibarıyla karşılığı olan günün mesai saati bitiminde sona erer. Son bulunduğu ayda sayı itibarıyla karşılığı olan gün yoksa; süre, ayın son günü mesai saati bitiminde sona erer. Son gün bir tatile rastlarsa süre, tatilin ertesi günü biter. Son gün adli tatile rastlarsa üç gün uzamış sayılır. Yanıt, E seçeneği

11. 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'na göre kararların açıklanması ve tebliğine ilişkin aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Hâkim ve mahkemelerin her türlü kararı, karşı oy dâhil, gerekçeli olarak yazılır.
- B) Kararlarda, başvurulabilecek kanun yolu, süresi, mercii ve şekilleri belirtilir.
- C) İlgili tarafın yüzüne karşı verilen karar kendisine açıklanır ve isterse kararın bir örneğinde verilir.
- D) Her türlü aleyhine kanun yoluna başvurulabilecek hâkim veya mahkeme kararları, hazır bulunamayan ilgisine tebliğ olunur.
- E) Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan tebligat, tebliği gereken evrakın aslının verilmesi suretiyle olur.

Çözüm: Hâkim ve mahkemelerin her türlü kararı, karşı oy dahil, gerekçeli olarak yazılır. Gerekçenin yazımında 230'uncu madde göz önünde bulundurulur. Kararların örneklerinde karşı oylarda gösterilir. Kararlarda, başvurulabilecek kanun yolu, süresi, mercii ve şekilleri belirtilir. İlgili tarafın yüzüne karşı verilen karar kendisine açıklanır ve isterse kararın bir örneği de verilir. **Koruma tedbirlerine ilişkin olanlar hariç, aleyhine kanun yoluna başvurulabilecek hâkim veya mahkeme kararları, hazır bulunamayan ilgisine tebliğ olunur.**İlgili taraf serbest olmayan bir kişi veya tutuklu ise tebliğ edilen karar, kendisine okunup anlatılır. Cumhuriyet Başsavcılığına yapılan tebligat, tebliği gereken evrakın aslının verilmesi suretiyle olur. Tebliğ ile bir süre işlemeye başlıyorsa verildiği gün, Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından evrakın aslına yazılır. Yanıt, D seçeneği

12. K hakkında, Asliye Ceza Mahkemesi'nde hırsızlık suçundan açılan ceza davası kapsamında tanık dinlenir. Tanık B, sanık K ile birlikte geçen sene arkadaşları C'yi öldürdüklerini ve cesedi boş bir araziye gömdüklerini itiraf eder. Asliye Ceza Mahkemesi hâkimi kolluğa haber verir ve yapılan incelemeler sonucunda Tanık B'nin söylediği arazide cesedi bulur. Dava açıldıktan sonra sanığın yeni bir suç işlediği ortaya çıktığından dolayı Cumhuriyet Savcısı yeni bir iddianame düzenler.

Cumhuriyet Savcısının yeni bir iddianame düzenlemesi ceza muhakemesine egemen olan hangi ilkenin sonucudur?

- A) Doğal hâkim güvencesi
B) Kanuni hâkim güvencesi
C) Davasız yargılama olmaz ilkesi
D) Çatışma çelişme ilkesi
E) Şüpheden sanık yararlanır ilkesi

Çözüm: Ceza muhakemesinde mahkeme yalnızca iddianamede yer alan fiilden dolayı sanık hakkında yargılama yürütebilir. Sanığın dava açılmamış olan suçlarını kapsayacak biçimde yargılamayı genişletmez. Mahkeme yalnızca iddianamede yer alan fiil ve fail hakkında hüküm verir.(CMK 225/1) Dava açıldıktan sonra sanığa ilişkin suç teşkil eden yeni olayların ortaya çıkması halinde, savcının yeni iddianame düzenlemesi gerekir. Bu durum **"davasız yargılama olmaz"** ilkesinin sonucudur. Yanıt, C seçeneği

13. A hakkında kasten öldürme suçundan dolayı Ağır Ceza Mahkemesi'nde dava açılır. A'nın 10. celseden sonra akıl hastası olduğu doktor raporuyla belgelenir. Söz konusu olayda mahkeme aşağıdakilerden hangisine karar verir?

- A) Kusur yeteneğini kaybettiği için ceza verilmesine yer olmadığına karar verir.
B) Cezayı kaldıran neden ortaya çıktığı için davanın düşmesine karar verir.
C) Duruşma ehliyetini kaybettiği için durma kararı verilir.
D) Akıl hastası olması muhakeme sürecini etkilemez mahkeme davaya devam eder.
E) Kusur yeteneğini kaybettiği için beraatine karar verir.

Çözüm: İşlediği fiilden sonra kusur yeteneğini kaldıran veya önemli derecede azaltan akıl hastalığına tutulmanın ceza sorumluluğuna bir etkisi yoktur. Ancak duruşma ehliyetini ortadan kaldırır. Duruşma ehliyeti, sanığın duruşmada veya duruşma dışında, yapılan muhakemeye ilişkin açıklamaları algılama, gerekli açıklamaları yapma, makul ve anlaşılabilir şekilde savunmayı yürütebilme yeteneğidir. Bu kişiler ceza muhakemesinde bir süje olarak değerlendirilmezler ve sanık sıfatı alamazlar. Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 74. maddesine göre bu kişiler hakkında önce gözlem altına alma kararı alınarak ne zamandan beri akıl hastası olduğu saptanır. Bu durumda yargılamanın durması kararı verilir. Durma kararı muhakeme şartları ile ilgili olarak verilen bir karar türüdür. Failin ceza ehliyeti bulunmakla birlikte duruşma ehliyeti ortadan kalkmışsa durma kararı verir. Yanıt, C seçeneği